

POROČILA O VSEBINI HUMANISTIČNIH IN DRUŽBOSLOVNIH REVIJ V FURLANIJ JULIJSKI KRAJINI

V pričujoči rubriki opozarjamo na vsebino revij, ki v italijanskem in furlanskem jeziku izhajajo na območju dežele Furlanije-Juljske krajine in zadevajo tudi zahodni slovenski narodni prostor. V pregled so zajete le nekatere periodične publikacije, ki so izšle v letih 2015 in 2016.

BORC SAN ROC, Gorizia: Centro per la conservazione e per la valorizzazione delle tradizioni popolari di Borgo San Rocco, 2015, št. 27.

Revija, ki še vedno predstavlja nekakšen unikum v kulturni panorami Gorice (IT), s svojo fiziognomijo ohranja znanstveni karakter in še naprej nudi prostor številnim arhivskim raziskovalcem, ki nadaljujejo s tradicijo zgodovinskih objav o mestu Gorica in njeni bližnji okolici. Poseben poudarek pa je namenjen prispevku o Podturnu, nekdanj izrazito slovenskem predelu Gorice, Podturnu, ki je bil pod furlanskim vplivom preimenovan v San Roc (Sv. Rok). Čeprav že drugo leto revija izhaja pod novim urednikom, sicer njenim dolgoletnim sodelavcem Vannijem Feresinom, ki je zamenjal nekdanjo odgovorno urednico, slovensko goriško kulturno ustvarjalko Eriko Jazbar, se lahko nadajamo, da bo tudi novo uredništvo uspelo beležiti različne narodnostne odtenke goriške stvarnosti. Zgodbe in osebnosti, umetnost in skupni dogodki, manj poznani vidiki in posamezniki iz življenja velikih datumov zgodovine, ki so skrbno zapisani v mikrozdodbah goriške četrti, vse to spremlja novo opremljen letnik *Borc San Roc* že od leta 1989. Tokrat smo ga že drugo leto našli tudi v elektronski različici http://www.borcsanroc.it/public/archivi/pubblicazioni/20160901_211726_id_12.pdf

In če bi v reviji izpostavili samo nekaj ključnih besed, ki jih naslavlja tudi urednik sedemindvajsete številke, slednja je izšla jeseni 2015, ne bi mogli mimo sledečih: spomin, tradicija in novosti.

Avtorji 27. številke so: Cristiano Meneghel in Sergio Tavano, ki sta svoji raziskavi namenila dnevniškimi zapisom iz 17. (Brata Dragogna) in 18. stoletja (Karl Zindendorf) s poudarkom na omembah Podturna. Mauro Ungaro na podlagi cerkvenih registrov in člankov goriškega kronista Livia Visintina objavlja kroniko mesta iz prve svetovne vojne, Liliana Mlakar in Fulvio Alesani v prispevku predstavljata življenje goriškega zdravnika, znanstvenika in zgodovinarja Luigia Visintina. Gabriele Zanello govori o neobjavljeni poeziji Celsa Macora. Poglobljen članek o arhitektih, bratih Vintana, ki sta bila graditelja mostu čez Sočo (Ponte del Torrione) je delo Federica Bulfoneja Gransinigha. O začetkih goriške gluhonemnice piše Giada Piani. Članek ob 300. obletnici kronanja svetogorske Marije je delo Andree Nicolausiga, Diego Kuzmin pa razmišlja o nekaterih razlikah, do kateri je prišlo med projektiranjem in realizacijo gradnje Vile Rafut. Luca Olivo razmišlja o vlogi Guglielma Coroninija Cronberga na finančnem ministrstvu v povojnem času, posebej v obmejnem prostoru. Giulio Taviano se spominja 150. obletnice rojstva goriškega slikarja Clementeja Constantina del Neria. Gioacchino Grasso opisuje goriško operno uprizorjanje, Liubina Debeni Soravito pa nas seznanja s knjižnico goriške sekcije Onlus (Italia Nostra). Številko zaključuje intervju urednika z dobitnikom nagrade San Rocco za leto 2015, ravnateljcem Posoške knjižnice (Biblioteca Isontina) v Gorici Marcom Mena-

tom, ki vidi priložnost Gorice v razvoju v univerzitetno mesto ter v povezovanju z Novo Gorico.

Petra Kolenc

CE FASTU? Rivista della Società Filologica Friulana „Graziadio Isaia Ascoli“, Udine: Società Filologica Friulana, 91 (2015), št. 1–2.

V dvojni številki revije je bilo v letu 2015 objavljenih sedem znanstvenih člankov, trije viri oziroma dokumenti ter štiri recenzije.

Med znanstvenimi prispevki si sledijo kar štirje jezikoslovni, in sicer Tommasa Balsemina *L'allungamento vocalico in friulano: il ruolo delle sonoranti* (str. 7–20), v katerem avtor predstavi empirično raziskavo o dolgih furlanskih samoglasnikih, Rolanda Bauerja *Profili linguistici friulani: gortano vs. ertano* (str. 21–46), ki poskuša na podlagi dialektometrične metode analizirati dva govora zahodne Furlanije, in sicer krajev Forni Voltri in Erto, Barbare Cinausero Hofer in Ermanna Dentesana *Dardagna. Un nome per tre torrenti e alcune ipotesi di parentele lontane* (str. 48–59), ki predstavlja izvor hidronima Dardagna kot imena treh potokov v severni Italiji, in Paola Roseana *Notis su la continuazion dai pronoms comitatifs latins tal furlan setentrionâl* (str. 60–69), ki obravnava tri oblike naglasnih osebnih zaimkov za tožilnik 1. in 2. osebe ednine v severnih furlanskih narečjih. Sledijo jim še trije prispevki: Paola Parmeggianija *Contemplazioni di Tarcento: i paesaggi di Alice Dreossi* (str. 60–69), v katerem avtor predstavlja dela premalo znane furlanske slikarke Alice Dreossi (1882–1867), Alessandre Contardo *Emigrazione friulana sulla Transiberiana: alcuni protagonisti* (str. 70–89), v katerem so predstavljeni furlanski delavci, ki so sodelovali pri izgradnji transibirske železnice, in Curzia Contija *Il problema dell'identificazione delle Clusas de Abintione* (str. 90–107), ki predstavlja raziskavo o dejanski lokaciji predela Clusas de Abintione.

V razdelku Testi e documenti so predstavljeni naslednji prispevki: Federica Bulfoneja Gransinicha *Lavori al castello di Tolmino da una stima inedita del XVI secolo a firma di Giovanni Battista Vintana, architetto imperiale* (str. 131–144),

Renza Peressinija *»Hoc opus fecit fieri Paulus«. Di un'iscrizione trecentesca nel duomo di Spilimbergo* (str. 145–156) in Carla Zoldana *Antonio da Como, Nicolò da Pecol di Zoldo, Maffeo da Brescia* (str. 157–170).

V razdelku Recensioni so predstavljena štiri novejša dela. Andrea Tilatti predstavlja delo Manuele Beltramini in Flavie de Vitt *Il Catapan di Santa Margherita del Gruagno* (1398–1582), ki je izšlo leta 2014 v Rimu (str. 171–172), ter zbornik *I battuti nella Diocesi di Concordia-Pordenone*, ki ga je uredil Roberto Castenetto in je izšel v Pordenonu leta 2014 (str. 175), Bernard Gallina predstavlja delo Gian Domenico Cancianinija *Le opere latine e volgari*, ki je izšlo leta 2011 v Pordenonu (str. 173–174), Laura Vanelli pa predstavlja zbornik *The Friulian Language, Identity, Migration, Culture*, ki ga je uredila Rosa Mucignat in je izšel pri založbi Cambridge Scholars Publishing leta 2014 (str. 176).

Danila Zuljan Kumar

QUALESTORIA. Sconfinamenti storiografici e attraversamenti di confini. M. Verginella (ur.), Trieste: Istituto regionale per la storia del movimento di liberazione nel Friuli Venezia Giulia, XLIV, 44 (2016), št. 1.

Revija *Qualestoria*, ustanovljena leta 1973 kot »Bollettino dell'Istituto regionale per la storia del movimento di liberazione nel Friuli - Venezia Giulia«, objavlja besedila, ki se ukvarjajo z vprašanji sodobne zgodovine severnojadranskega prostora ter območja ob meji, obenem pa posebno pozornost namenja študijam in historiografiji Srednje ter Vzhodne Evrope in »Balkanu«.

V letu 2016 je bila prva številka revije v celoti posvečena mladim, v italijanskem prostoru manj poznanim slovenskim avtoricam in avtorjem, zgodovinarjem, ki se pri svojem raziskovalnem delu ukvarjajo z obmejnimi severnojadranskim prostorom v 19. in 20. stoletju. Na ta način, tudi zaradi še vedno prisotne jezikovne prepreke, ki onemogoča poznavanje sosedove historiografije, kaj šele plodovita sodelovanja na tem področju, naj bi italijanski bralci dobili vpogled v produkcijo (naj)mlajšega slovenskega zgodovinsopisja. To

posebno številko, ki nosi naslov *Sconfinamenti storiografici e attraversamenti di confini*, je uredila in uvodno, spremno besedo napisala prof. dr. Marta Verginella (str. 7–12), ki je bila tudi glavna pobudnica pričujoče izdaje revije.

V razdelku študije in raziskave lahko beremo prispevke Marka Klavore *Attraverso la cortina di ferro: i minatori di Bretto e l'instaurazione del confine italo-jugoslavo nel 1947* (str. 13–25), Urške Strle *Go west! Illegal postwar migrations from the Soča region in the light of a case study* (str. 27–46), Petre Testen *La nostra »materia prima«. Le donne slovene a servizio a Gorizia tra Otto e Novecento* (str. 47–63), Jerneja Mlekuža *Quando parlano le silenti. Le testimonianze delle domestiche delle Valli del Natisone* (str. 65–80), Ane Cergol Paradiž, *Il destino delle madri nubili negli atti processuali sugli infanticidi e sugli aborti tra il 1860 e il 1910 nell'area triestina* (str. 81–98), Matjaža Stibilja *La fratellanza italo-slava e le brigate giovanili giuliane di lavoro volontario provenienti dalla zona A impegnate in Jugoslavia* (str. 99–120) ter Kaje Širok *La fragilità della memoria. Il ricordo e l'identità nel goriziano* (str. 121–133).

Petra Testen